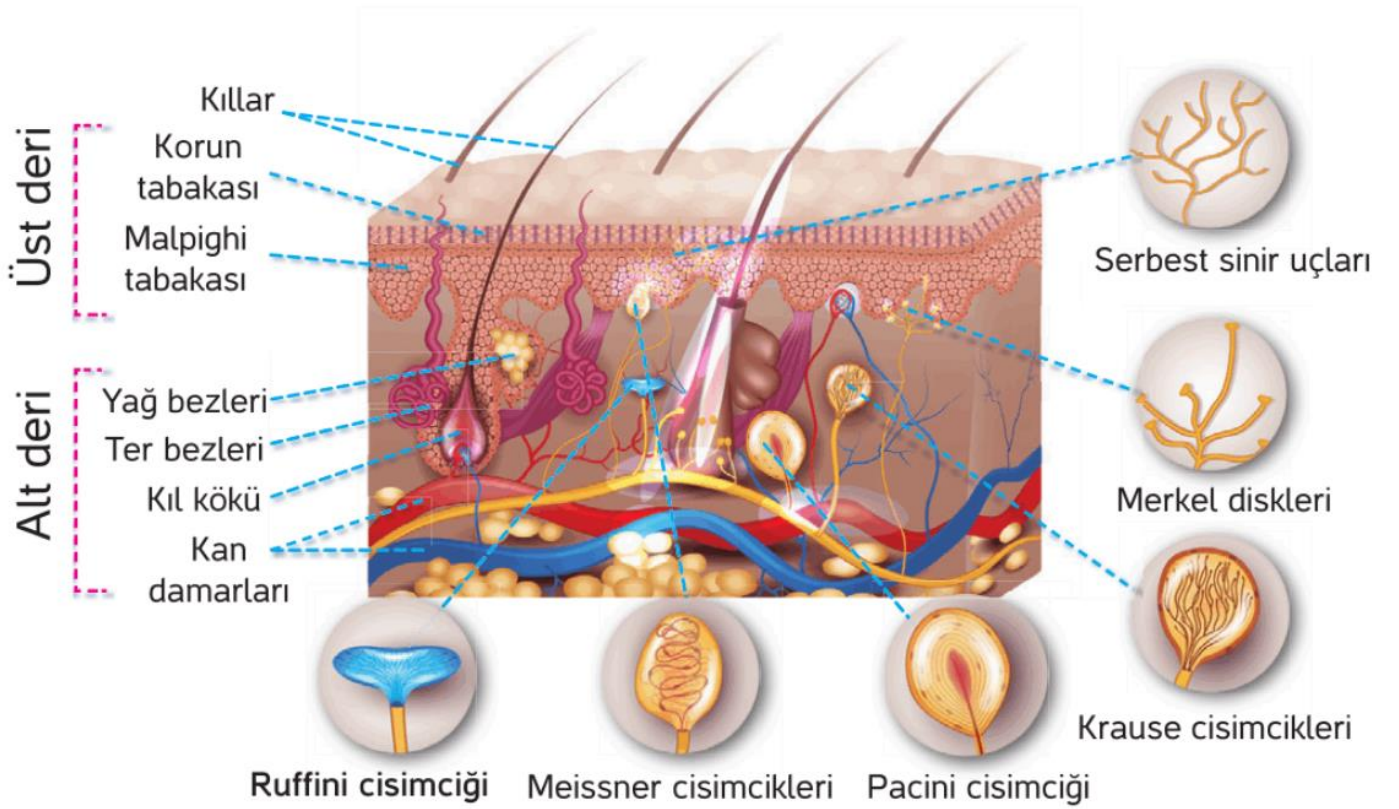

Deri

- Sıcaklık, sertlik, yumuşaklık, basınç, yüzeylerin düzgün veya pürüzlü oluşu gibi özellikleri algılayan dokunma duyusu organıdır.
- Vücudu sararak dış ortamdaki kimyasal ve fiziksel etkilerden korur.
- Vücuda mikropların girmesini önleyerek savunma sisteminde görev alır.
- Vücudun su kaybını önler. Terleme ile vücut sıcaklığının düzenlenmesine ve boşaltıma yardımcı olur.
- Deriyi;
 - a. Epitel doku
 - b. Temel bağ dokuolmak üzere iki doku oluşturur.

Derinin yapısı

a. Epitel Doku

- ⦿ Vücudun dışını, vücut boşluklarının ve organların **içini örten dokudur.**
- ⦿ Hücreleri sıkı dizilmiştir, hücreler arası boşluk yok denecek kadar azdır.
- ⦿ **Dokuda kan damarları ve sinirler bulunmaz.**
- ⦿ Epitel dokunun hücreleri yassı, kübik, silindirik şekillerde olabilir.
- ⦿ Vücutta koruma, emilim, salgı yapma, duyuları algılama gibi işlevlere sahiptir.
- ⦿ Epitel doku,
 - **Örtü epiteli**
 - **Duyu epiteli**
 - **Salgı epiteli**

olmak üzere üç kısımda incelenir.

Örtü epiteli; derinin dış yüzeyi, mide, bağırsak, soluk borusu, kan damarı gibi yapıların iç yüzeyinde bulunur. Örtü epiteli ince bağırsakta emilimin gerçekleşmesini sağlar.

Salgı epiteli; bezlerde bulunur ve salgı üretir. Tükürük sıvısı, gözyaşı sıvısı, tiroksin hormonu ve insülin hormonu gibi salgıların üretimini sağlar.

Duyu epiteli; dış ortamdan gelen uyarıları alan özelleşmiş epitel hücreleridir. Bu hücrelere **reseptör** de denir.

b. Temel Bağ Doku

- ⦿ Vücutta geniş bir alana yayılarak diğer doku ve organların arasını doldurur, desteklik sağlar.
- ⦿ Bulundurduğu kan damarlarıyla organların beslenmesinde ve vücut savunmasında görev alır.
- ⦿ Bu dokuda fibroblastlar, melanositler, makrofajlar, mast hücreleri ve plazma hücreleri bulunur.
- ⦿ Dokunun hücreler arası maddesinde ise kollagen, elastik ve ağsı lifler yer alır.
- ⦿ Deri alt deri ve üst deri olmak üzere iki kısımda incelenir.

Üst deri (epidermis); Örtü epitelinden oluşur. Bu tabakanın üst kısmındaki hücreler keratinleşerek ölür ve **korun tabakası** adını alır. Korun tabakası deriyi fiziksel ve kimyasal uyarılara karşı korur. Parmak uçlarında bulunan **korun tabakası kalınlaşarak tırnakları oluşturur.** Korun tabakasının altında malpighi tabakası bulunur. Burada bulunan **melanosit adlı hücreler deriye renk veren melanin pigmentini üretir.**

Alt deri (dermis); Üst derinin altında bulunur. Bu tabakada kan damarları, duyu reseptörleri, kıl kökleri, elastik ve kollagen lifler, düz kaslar, ter ve yağ bezleri bulunur.

Deride bulunan kıllar epidermis hücrelerinin farklılaşmasıyla oluşur. Üst derinin içeri çökmesiyle oluşan kıl keseciği içinde bulunur. Kılın dermis tabakasında kıl kökü, dışta ise kıl gövdesi bulunur.

Deride çok sayıda reseptör vardır. Bu reseptörler **sıcak, soğuk, basınç** gibi duyuların algılanmasını sağlar.

Derideki reseptörler ve görevleri:

Paccini cisimciği : Basınç duyusunu algılar.

Krause cisimciği : Soğuk duyusunu algılar.

Ruffini cisimciği : Sıcaklık duyusunu algılar.

Meissner cisimciği ve merkel diskleri : Dokunma duyusunu algılar.

Serbest sinir uçları : Ağrı duyusunu algılar.

Kıl kökü reseptörleri : Kılın hareketini algılar.